

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

КОМАНДА
ПІДТРИМКИ
РЕФОРМ МОН

О.ОСВІТОРІЯ

Інструменти досягнення результатів освітньої галузі. Конструювання навчальної діяльності

межах заходів ЮНЕСКО з підтримки професійного розвитку вчителів в Україні Громадською спільнотою «Освіторія» організовано вебінар за фінансової підтримки Global Partnership for Education (GPE), у співпраці з Міністерством освіти і науки України та Командою підтримки відновлення і реформ МОН. Ідеї та погляди спікерів не обов'язково збігаються з офіційною позицією ЮНЕСКО та/ або GPE.

Наталія СОРОКОЛІТ

доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор кафедри освітньої політики Львівського ОШПО, Заслужений учитель України

Тетяна МАЛЕЧКО

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач сектору забезпечення корекційно-розвиткової роботи відділу науково-методичного забезпечення змісту корекційної та інклюзивної освіти ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»

Анатолій ЯКОВЛЄВ

вчитель фізичної культури Королівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів №1

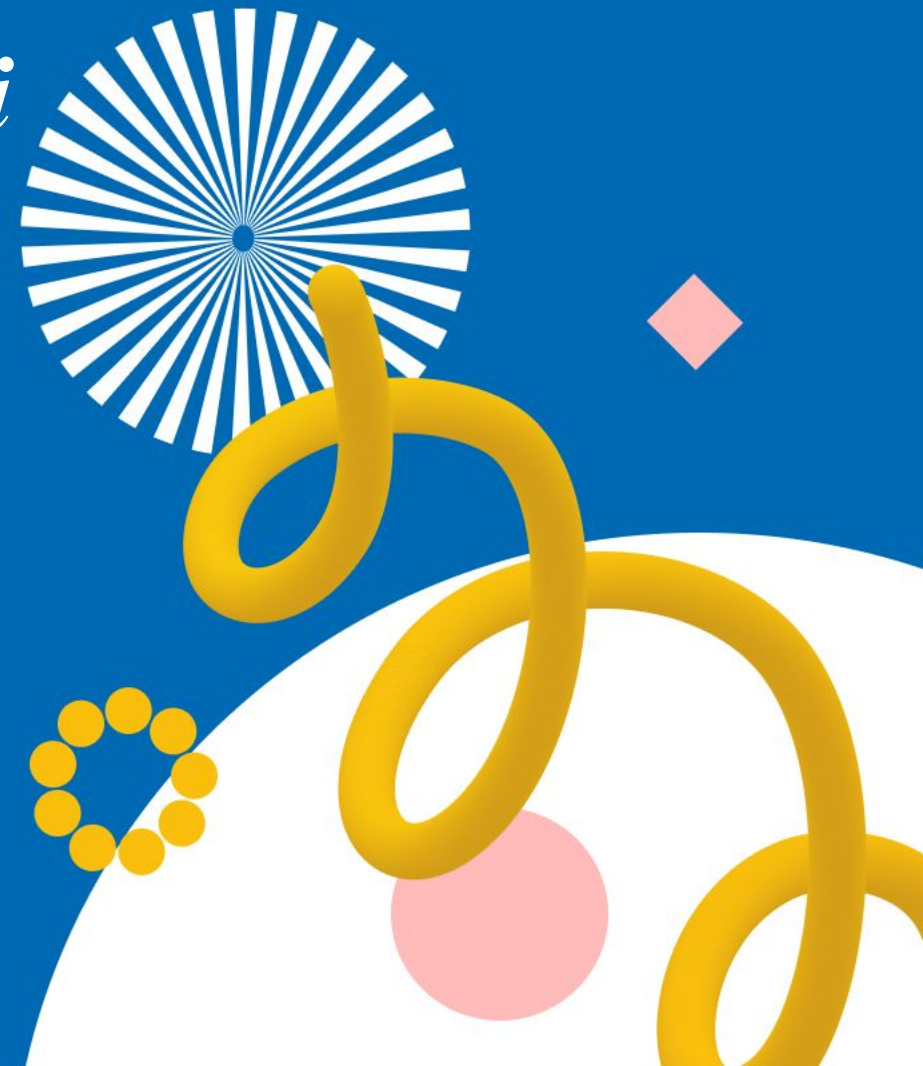
МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

КОМАНДА
ПІДТРИМКИ
РЕФОРМ МОШ

О.ОСВІТОРІЯ

Інструменти досягнення результатів освітньої галузі «Фізична культура»

Для досягнення результатів в освітній галузі «Фізична культура» використовуються різні інструменти та підходи. Вони спрямовані на всебічний розвиток фізичних, технічних, психологічних і соціальних здібностей учнів

НУШ

7-9 класи

Модульна система навчання

(засоби кожного варіативного модулю – фізичні вправи)

Модельна навчальна програма структурована за варіативними модулями, які можна обирати відповідно до інтересів і фізичних здібностей учнів. Засоби кожного варіативного модулю – фізичні вправи (загально-розвивальні, спеціально-розвивальні, підвідні вправи, імітаційні, технічні вправи) можуть бути інструментами для розвитку фізичних якостей, формування мотивації до занять спортом, командної роботи та взаємодії

НУШ

7-9 класи

Інтеграція з іншими освітніми галузями

В Новій українській школі важливого значення має інтегрований підхід. Він допомагає учням бачити зв'язки між різними дисциплінами, розвиває критичне мислення та стимулює застосування знань на практиці. Це робить навчання більш цікавим, реалістичним та орієнтованим на потреби сучасного життя. Пропонується внутрішньогалузева інтеграція, міжгалузева інтеграція.

Освітня галузь «Фізична культура» представлена єдиним предметом, проте існує внутрішньоурочна інтеграція (поєднання засобів різних варіативних модулів в одному уроці)

НУШ

7-9 класи

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ)

Використання спеціальних програм і додатків для моніторингу фізичної активності, навчання технікам виконання вправ через відео або інтерактивні платформи

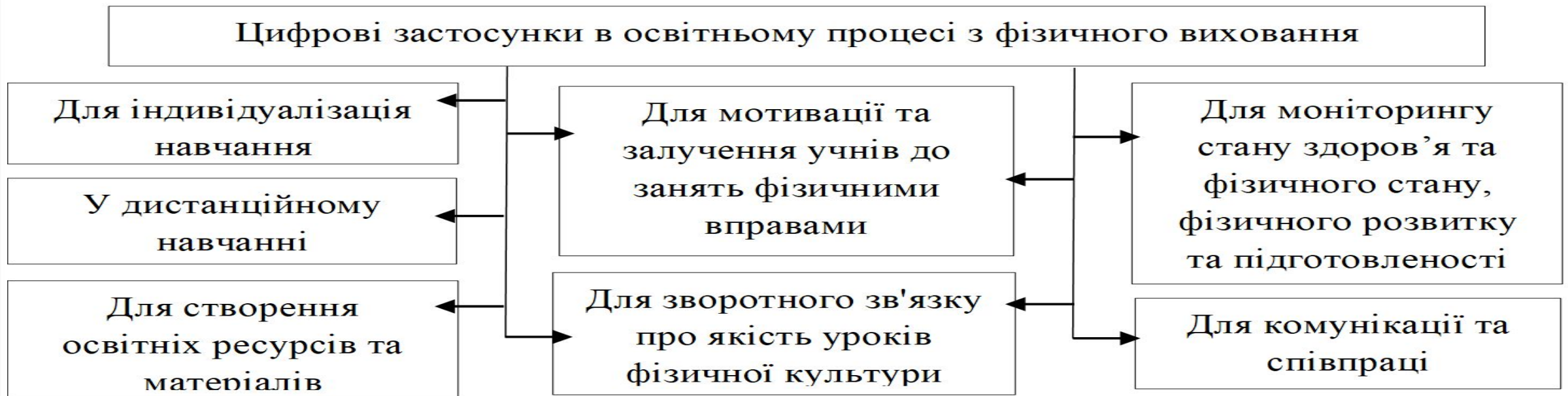

Рис. 1. Способи використання цифрових застосунків у фізичному вихованні школярів

Для популяризації цифрового простору, на сьогодні Міністерство молоді і спорту України приділяє неабияку увагу, зокрема створено окремий діджитал-напрямок, результатом якого є активна реалізація спортивних стартапів:

- «RunAn» (спортивний трекер, який дозволяє знизити травматичність та підвищити ефективність бігу, за рахунок контролю техніки бігу);
- «Gymcerebrum» (платформа штучного інтелекту з унікальним комп'ютерним зором, яка буде функціонувати на території фітнес-клубу як віртуальний тренер);
- «TenniRobo» (інноваційний робот для настільного тенісу, який є професійним тренером, керованим за допомогою мобільного додатку);
- «12Climb» (інтерактивний скеледром з тисячами трас, що керується смартфоном, а також додаток з можливістю відстежувати свої тренування);
- «Real Talk Sport» (CRM web–система адміністрування змагань єдиноборств та діяльності спортивних федерацій);
- «Unior F» (спортивна платформа для дітей, шкіл та скаутів)

НУШ

7-9 класи

Індивідуальні та
диференційовані
підходи

Врахування індивідуальних особливостей і фізичних можливостей кожного учня для адаптації навантаження і вибору відповідних вправ

Тестування та
моніторинг
фізичної
підготовленості

Середній шкільний вік – сенситивний період розвитку фізичних якостей, тому проведення тестів на визначення рівня фізичної підготовленості учнів допомагає в корекції навчального процесу та може слугувати елементом формувального оцінювання (портфоліо учня)

Проектна діяльність

Учні можуть створювати проекти, пов'язані зі здоровим способом життя, організацією спортивних заходів чи дослідженням фізичних вправ

Позаурочна
фізкультурно-
оздоровча
та спортивна
діяльність

Спортивні секції, турніри, активні перерви та позакласні заходи, які підтримують інтерес до фізичної культури та сприяють фізичному розвитку

Оцінювання за компетентнісним підходом

Оцінка не за фізичні досягнення чи виконання технічних елементів варіативних модулів, але й за ознаки ключових компетентностей компетнісного потенціалу предмета «Фізична культура»: роботу в команді, дотримання правил, інтерес до фізичної активності, прояв лідерських якостей.

Цього можна досягнути через створення педагогічних ситуацій та компетентнісноорієнтованих завдань

НУШ

7-9 класи

Приклади педагогічних ситуацій та компетентнісноорієнтованих завдань у фізичному вихованні

- ❖ Учитель проводить естафету під назвою: «І чужому навчається і свого не цурайтесь», суть якої, щоб на листку були написані слова англійською мовою на спортивну тематику. Учні по одному біжать до аркуша, виконуючи завдання естафети, і олівцем пишуть переклад слова, повертаються назад, передаючи естафету іншому
- ❖ Учитель проводить «Брейн-ринг», під час якого основне завдання – визначення українського діалекту та розпізнання слів іншомовного походження і суржиків

Вільне володіння державною мовою, іноземними мовами

Вільне володіння державною мовою, іноземними мовами

нуш

7-9 класи

❖ Учитель проводить інтегровані уроки на зразок: фізкультура-географія, де в основній частині уроку, виконуючи естафети з елементами ведення футбольного м'яча та обведенні стійок, при ударі у ворота, кожен учень називає чинники збереження природи, своєї участі у навколишньому середовищі

❖ Під час уроку фізичної культури учитель використовує мультимедійне обладнання для демонстрації відеороликів з техніки виконання фізичних вправ та фітнес браслети для аналізу величина фізичного навантаження й реакції організму учнів на отримане навантаження

Компетентності у галузі природничих наук, екологічна, інформаційно-комунікативна, вільне володіння державною мовою

ІКТ, компетентності у галузі техніки і технологій, вільне володіння державною мовою (рідною у разі відмінності від державної)

НУШ

7-9 класи

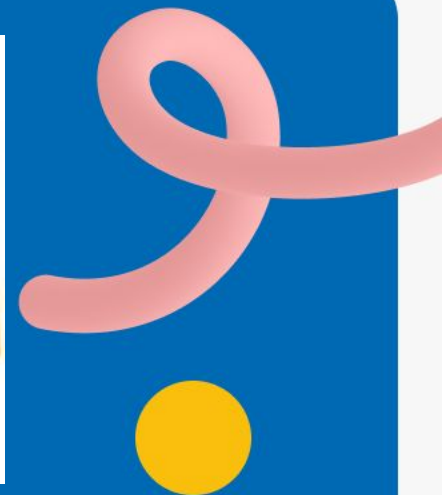
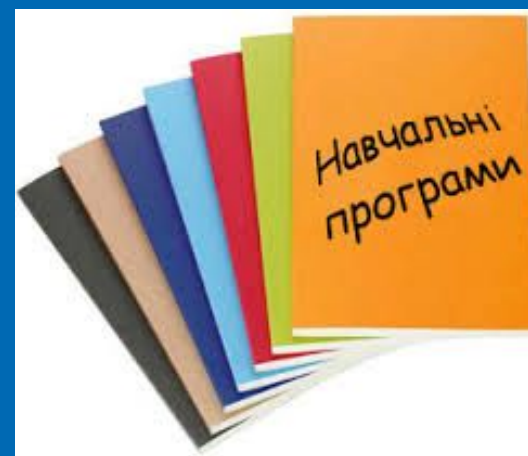
- ❖ Під час олімпійського тижня, учні готують інформацію про кращих українських спортсменів, про олімпійський рух в Україні та світі; здійснюють пошук інформації в мережі Інтернет, презентують власні теоретичні знання
- ❖ Під час проведення навчальної двобічної гри «Волейбол» чи під час змагань учитель спонукає учнів після кожного заробленого очка підбігати на середину ігрового майданчика, створювати коло та вигукувати певне гасло

Навчання впродовж життя,
інформаційно-комунікативна,
вільне володіння державною
МОВОЮ

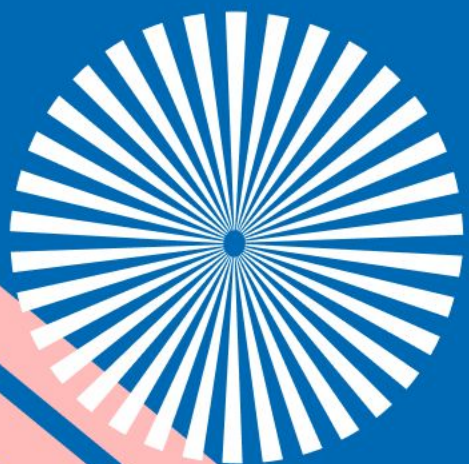
Соціальна компетентність, вільне
володіння державною (рідною)
мовами, можливо іноземними
МОВАМИ

НУШ

7-9 класи

Конструювання навчальної діяльності

Типова освітня програма

Розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898

Типова освітня програма визначає:

- ❖ рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- ❖ варіанти типових навчальних планів;
- ❖ перелік модельних навчальних програм;
- ❖ опис інструментарію оцінювання

На основі Типової освітньої програми, адміністрація закладу укладає освітню програму закладу загальної середньої освіти

Чи долучений учитель фізичної культури до створення освітньої програми?

НУШ

7-9 класи

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Модельні навчальні програми для 5-9 класів НУШ

Модельна навчальна програма – документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Модельні навчальні програми можуть бути розроблені для всього рівня базової середньої освіти (5-9 класи) або окремо для кожного циклу: адаптаційного циклу (5-6 класи) та циклу базового предметного навчання (7-9 класи)

Чому назва
модельна?

НУШ

7-9 класи

Практичні рекомендації

Під час укладання навчальної програми на основі МНП важливо враховувати:

1. Кількість годин, визначених навчальним планом освітньої програми закладу освіти.
2. Особливості учнівства (рівень готовності до опанування навчальної програми, результати діагностики навчальних втрат, особливі освітні потреби, психоемоційний стан тощо).
3. Наявні ресурси (засоби навчання, матеріально-технічне забезпечення, цифрові освітні ресурси тощо).
4. Форму навчання в закладі освіти (очна, дистанційна, змішана тощо).
5. Систему оцінювання результатів навчання учнів/учениць закладу освіти.

НУШ

7-9 класи

Структура навчальної програми

1. Вступна частина / пояснювальна записка (зміст), де прописуються мета і завдання предмету, принципи побудови, особливості організації освітнього процесу та особливості оцінювання.
2. Основна частина, де викладено послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів/учениць, конкретизовано зміст з урахуванням можливостей подолання освітніх втрат та окреслено види навчальної діяльності, через які учнівство ефективно може опанувати зміст і досягати очікуваних результатів.

Відповідно в навчальній програмі на вивчення кожного тематичного блоку/модулю тощо зазначається кількість навчального часу.

НУШ

7-9 класи

Кількість годин	Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета /інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
Назва теми			

- розподіл кількості навчальних годин на вивчення кожного тематичного блоку; У модельних навчальних програмах відсутній розподіл навчальних годин у розрізі розділів, тем тощо. Кількість годин, необхідна для вивчення тієї чи іншої теми (розділу, модуля тощо), визначається вчителем/вчителькою у навчальній програмі в межах загальнорічної кількості годин, передбаченої навчальним планом закладу освіти на вивчення цього предмета/інтегрованого курсу, та з урахуванням очікуваних результатів навчання, визначених навчальною програмою.

Очікувані результати навчання

- очікувані результати навчання в навчальній програмі мають бути представлені в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та відповідною модельною навчальною програмою. Очікувані результати, за потреби, можуть бути конкретизовані відповідно до змісту та базуються на орієнтирах для оцінювання

НУШ

7-9 класи

Пропонований зміст навчального предмета

Розробляючи навчальну програму педагоги можуть вносити зміни у пропонований модельною навчальною програмою зміст навчального предмета/інтегрованого курсу, адаптуючи її до підготовленості класу, регіональних особливостей, робочого навчального плану школи, необхідності своєчасного реагування на конкретні умови, в яких відбувається освітній процес. Зокрема: доповнювати зміст програми, враховуючи регіональний компонент; розширювати/поглиблювати, ущільнювати або оптимізувати зміст окремих елементів (розділів, тем, модулів тощо) програми, зважаючи на потреби учнівства, матеріально-технічне забезпечення закладу освіти, запити батьків, громади тощо; доповнювати тематику практичних/творчих робіт; вилучати окремі питання, з метою уникнення надмірної деталізації змісту навчального матеріалу. Загальний обсяг таких змін не повинен перевищувати 20%.

НУШ

7-9 класи

Види навчальної діяльності

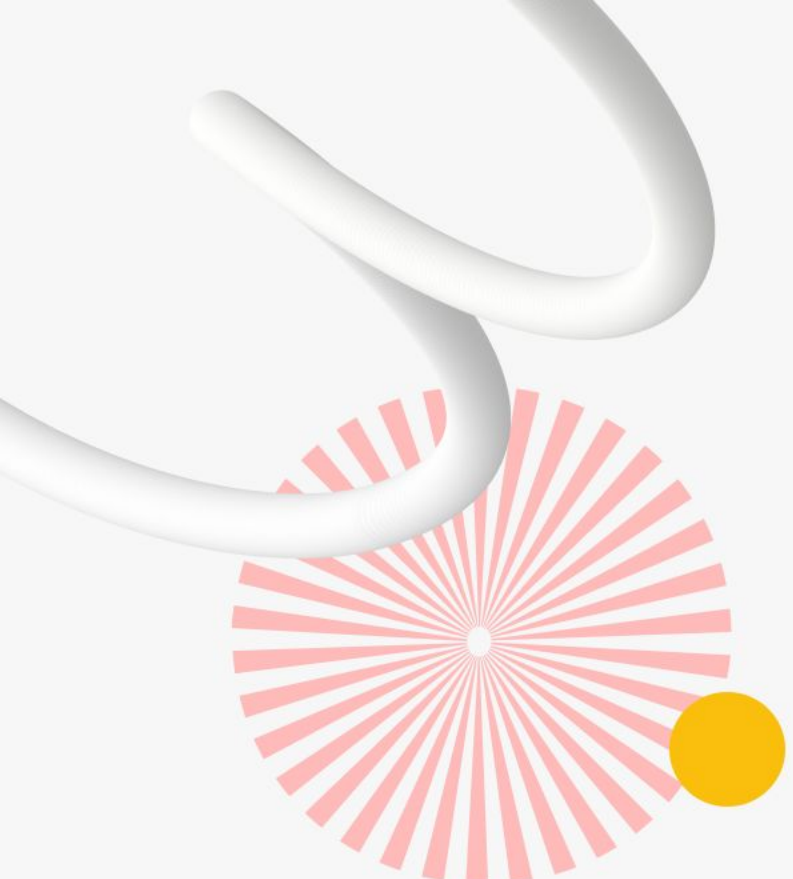
При розробленні навчальної програми педагоги визначають ті види навчальної діяльності, які буде використано в освітньому процесі для досягнення результатів навчання, визначених Державним стандартом.

Педагоги можуть:

- ❖ обирати види навчальної діяльності з тих, що запропоновані в модельній навчальній програмі;
- ❖ адаптувати рекомендовані модельною навчальною програмою види діяльності відповідно до потреб здобувачів освіти та особливостей організації освітнього процесу;
- ❖ додавати або пропонувати інші види навчальної діяльності, відповідно до освітніх методик і технологій, які використовує вчитель, а також наявних засобів навчання

НУШ

7-9 класи

Вибір тих видів навчальної діяльності, які дадуть змогу оптимізувати досягнення учнями очікуваних результатів та здійснювати подолання освітніх втрат.

- Тематичні блоки розміщуються в послідовності, визначеній розробником навчальної програми; Учитель/вчителька може визначати послідовність вивчення тем, не порушуючи логічної послідовності досягнення результатів навчання.
- Види навчальної діяльності, запропоновані у модельних навчальних програмах, мають рекомендаційний характер

Прикінцева частина: Вчитель/вчителька визначає інструментарій відстежування навчального поступу учнівства і відображає його у навчальній програмі

Навчальні програми, розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою закладу освіти. Педагоги можуть розробляти навчальні програми предметів не на основі модельних. Такі навчальні програми визначають послідовність досягнення результатів навчання учнів з навчального предмета, опис його змісту та видів навчальної діяльності учнів із зазначенням орієнтовної кількості годин, необхідних на їх провадження. Навчальні програми, розроблені не на основі модельних навчальних програм, можуть використовуватись у закладах освіти за умови, якщо вони отримали відповідний гриф Міністерства згідно вимог чинного законодавства (Порядок здійснення експертизи, надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам, затверджений наказом МОН від 05 червня 2023 року № 675, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 17 липня 2023 року за № 1203/40259).

[Зразки прикладів навчальних програм на основі модельних:](https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-programy-na-osnovi-modelnykh)

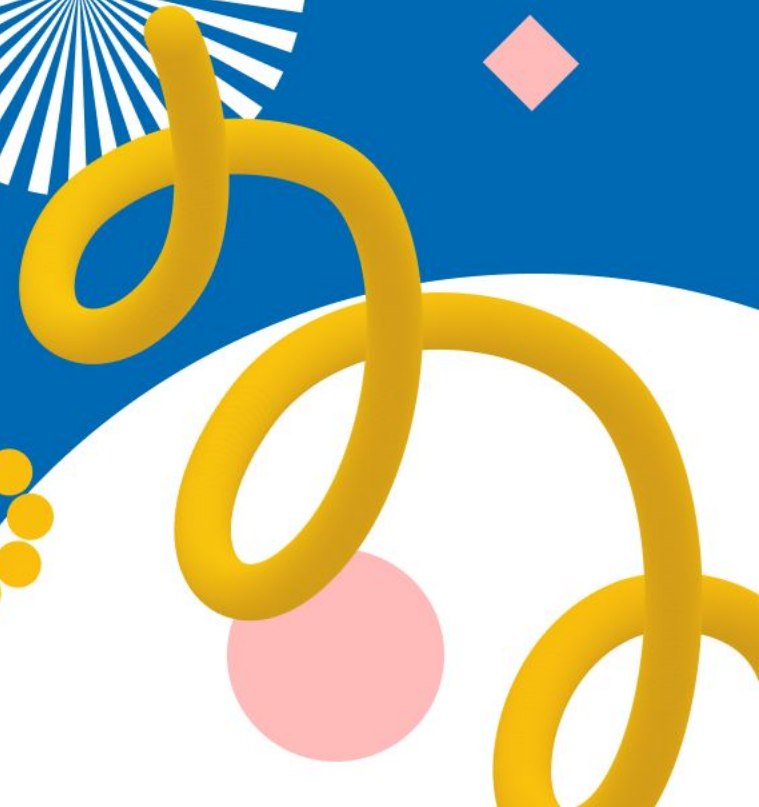
<https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-programy-na-osnovi-modelnykh>

7-9 класи

Приклад навчальної програми з фізичної культури з досвіду роботи

Михайло ПРОФОРУК,
завідувач лабораторії національного виховання
Рівненського ОШПО,
тренер Нової фізичної культури

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ЗАКЛАД ОСВІТИ

Затверджена рішенням педради

від _____ N _____)

Директор середньої ЗОШ № 161, м.

Київ.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДЛЯ 7 КЛАСУ

НА I СЕМЕСТР (48 годин)

НА II семестр (57 годин)

Розроблена на основі модельної навчальної програми

«Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти

(автори Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрин А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А.,

Дутчак М. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року № 1185

Вчителя: ППП

2024-2025 н.р.

Вступна частина

Навчальна програма «Фізична культура» для 7 класу – це комплексна програма базового предметного навчання фізичної культури, яка забезпечує наступність між базовою та профільною середньою освітами.

Програма визначає мету, завдання та зміст навчального предмета «Фізична культура», орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів 7 класу, види їхньої навчальної діяльності з освітньої галузі «Фізична культура». Програма реалізує визначені в стандарті ціннісні орієнтири, ключові компетентності та наскрізні уміння учнів/учениць, й закладає основу для реалізації завдань освітньої галузі «Фізична культура» Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Держстандарт).

Мета, ціннісні орієнтири, завдання, засади і принципи

Навчання фізичної культури в основній школі спрямоване на досягнення загальної мети базової середньої освіти: розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їхньої соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу. Навчання фізичної культури спрямоване на формування готовності виконувати громадянський та конституційний обов'язок щодо відстоювання національних інтересів та незалежності держави.

Реалізація мети базової середньої освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;
- забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності;
- становлення вільної особистості учня, підтримка його самостійності, підприємливості та ініціативності, розвиток критичного мислення та впевненості в собі;
- формування культури здорового способу життя учня, створення умов для забезпечення його гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту;
- створення освітнього середовища, в якому забезпечено атмосферу довіри, без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії учнів між собою та з дорослими;
- формування в учнів активної громадянської позиції, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;
- плекання в учнів любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля.

Метою освітньої галузі «Фізична культура» є гармонійний фізичний розвиток особистості учня, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок, розширення рухового досвіду через формування стійкої мотивації учнів до занять фізичною культурою і спортом.

Мета реалізовується комплексом завдань:

- створення умов для формування особистісних якостей та когнітивних властивостей учнів та учениць;
- розширення особистого соціального, культурного і навчального досвіду учнів та учениць в тому числі й під час взаємодії у процесі рухової (спортивно-ігрової) діяльності;
- формування мети, ціннісних орієнтацій та етичних норм, щодо використання фізичних вправ, систематичної рухової діяльності та здорового способу життя;

7-9 класи

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ОСНОВНА ЧАСТИНА

На одному уроці фізичної культури викладається 2 варіативні модулі і вони представлені на кожному уроці. На вивчення фізичної культури в 7 класі передбачено 105 годин вивчення на рік з яких:
I семестр 48 годин: до осінніх канікул - 24 години, до кінця першого семестру - 24 години.
II семестр 57 годин: до весняних канікул - 27 годин, до кінця другого семестру - 30 годин.

Навчальна програма побудована за модульною системою. Вона містить інваріантну (обов'язкову) та варіативну складову. До інваріативної частини належать модуль: теоретико-методичні знання та загальна фізична підготовка, тобто підвищення функціональних можливостей організму і забезпечення гармонійного фізичного розвитку, зміст якого реалізується упродовж кожного уроку.

Інваріантний модуль: «Теоретико-методичні знання та загальна фізична підготовка» ВІВЧАЄТЬСЯ НА КОЖНОМУ УРОЦІ ВПРОВОДЖ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ		
7 КЛАС		
Очікувані результати	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності учнів
Обґрунтовує важливість складення раціонального рухового режиму відповідно до норм рухової активності в підлітковому віці [9 ФІО 3.4.1-9] Критично оцінює різні способи фізкультурно-оздоровчої діяльності та їх вплив на здоров'я людини [9 ФІО 3.4.1-2] Досліджує історію олімпійського руху [9 ФІО 3.1.1-2] Аналізує результати українських спортсменів, які брали участь в олімпійських, паралімпійських іграх та інших змаганнях [9 ФІО 3.1.1-1] Складає портфоліо за результатами самоконтролю фізичного стану [9 ФІО 3.2.2-3] Дотримується правил безпеки у процесі рухової діяльності [9 ФІО 3.5.1-1] Систематично використовує фізичні вправи для профілактики (корекції) порушень постави у процесі самостійних занять [9 ФІО 3.4.1-5] Добре відомі фізичні вправи, методи для досягнення самостійно поставленої мети [9 ФІО 1.1.1-3] Систематично застосовує фізичні вправи у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності [9 ФІО 1.1.1-4] Виконує фізичні вправи, усвідомлюючи, які волевові якості при цьому розвиває [9 ФІО 1.2.1] Визнає позитивні якості, можливість більше дізнатися про себе і сформулювати цілі для власного фізичного вдосконалення [9 ФІО 1.2.2] Наводить якразі приклади дотримання правил "чесної гри" з історії спорту (олімпійських, паралімпійських ігор, інших змагань), у разі потреби звертаючись до відповідних джерел [9 ФІО 1.5.1-1] Проектує підтримання (поліпшення) власної постави, добираючи відповідні	Раціональний руховий режим школяра (добовий, тижневий та протягом року). Форми занять рекреаційної, фізкультурно-оздоровчої та спортивної спрямованості. Відродження Олімпійських ігор сучасності. Засоби розвитку сили, гнучкості та методи контролю. Ознаки перетомки та засоби їх попередження. Правила безпеки на уроках і під час позаурочних фізкультурних занять. Рухові вміння, навички та фізичні якості, які необхідні для захисту держави, збереження власного життя під час надзвичайних ситуацій. Загальна фізична підготовка. Стройові вправи. Ходьба, біг, стрибки; загальнорозвивальні вправи; вправи для формування постави; танцювальні вправи; вправи для розвитку швидкості; вправи для розвитку спритності; вправи для розвитку витривалості; вправи для розвитку сили; вправи для розвитку гнучкості	Практичне виконання: поєднання теоретичних знань з практичними діями, практична перевірка визначень, твердження, переконань тощо. Фронтальний: одночасне виконання односторонньої, спільної для всіх роботи, колективне обговорення, порівняння і узагальнення її результатів; інформаційні повідомлення, обговорення та дискусії; проблемний, інформаційний, пояснювально-ілюстраційний виклад матеріалу; виконання репродуктивних та творчих завдань. Цікаві практичні, інформаційні, історичні факти. Проектна діяльність з розподілом на групи і команди, виконання проектів спрямованих на вирішення пошукових завдань: - пошук інформації, знань на задану тему; - підбір і розробка рухових дій за завданням вчителя; - складання комплексів вправ, підбір засобів для виконання поставлених вчителем завдань. Групова та парна робота: виконання пошукових завдань; розв'язування конкретних навчальних завдань; група розв'язує окреме завдання (одностороннє або диференційоване); виконання в групах завдання вчителя; обговорення теоретичних і практичних питань у групах; проведення практичних і лабораторних робіт; інтегрованих робіт-практикумів з природничими предметами; при виробленні рухових навичок, навичок комунікації тощо. Індивідуальна робота: самостійне виконання завдань; виконання спеціально підібраних завдань, у відповідності з підготовкою і навчальними можливостями; диференційовані індивідуальні завдання; робота з навчальною і науковою літературою.

фізичні вправи для профілактики (корекції) порушень [9 ФІО 3.4.1-3] Прогнозує можливі негативні наслідки недотримання правил безпеки у процесі рухової діяльності [9 ФІО 3.5.1-2]	різноманітними джерелами (довідники, словники, енциклопедії, хрестоматії); розв'язання задач, прикладів, написання описів, рефератів, доповідей; проведення спостережень і т.д. навчально-пізнавальна діяльність учнів у процесі виконання специфічних завдань; закріплення; повторення; організація різноманітних вправ; попередні домашні опрацювання. Квест-технологія: об'єднання декількох завдань, практичного і теоретичного спрямування у гру (задачі інтелектуальних і практичних завдань). Інтегровані завдання: Поєднання теоретичних знань із близькими за змістом темами природничих, математичних, історичних, мовних предметів.
--	---

I семестр (до осінніх канікул)
24 години

Варіативний модуль ФУТБОЛ

Очікувані результати	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності учнів
Обґрунтовує важливість складення раціонального рухового режиму відповідно до норм рухової активності в підлітковому віці [9 ФІО 3.4.1-9] Критично оцінює різні способи фізкультурно-оздоровчої діяльності та їх вплив на здоров'я людини [9 ФІО 3.4.1-2] Досліджує історію олімпійського руху [9 ФІО 3.1.1-2] Аналізує результати українських спортсменів, які брали участь в олімпійських, паралімпійських іграх та інших змаганнях [9 ФІО 3.1.1-1] Складає портфоліо за результатами самоконтролю фізичного стану [9 ФІО 3.2.2-3] Дотримується правил безпеки у процесі рухової діяльності [9 ФІО 3.1.1-1] Систематично використовує фізичні вправи для профілактики (корекції) порушень постави у процесі самостійних занять [9 ФІО 3.4.1-5] Добре відомі фізичні вправи, методи для досягнення самостійно поставленої мети [9 ФІО 1.1.1-3]	Історія українського футболу. Медичний контроль і самоконтроль юного футболіста. Профілактика травматизму під час занять футболом. Рушні ігри та естафети з м'ячем («День і ніч», «Віклич», «Виклич номерів», «Ривок за м'ячем», «Витовтки з кола», «Мисливці й качки» та інші); прискорення та ривки з м'ячем; стрибки з імітуванням удару головою; дистанція підвишеного м'яча головою; спортивні ігри гандбол, баскетбол за спрощеними правилами з елементами футболу. Пересування: поєднання прийомів пересування з технікою володіння м'ячем. Удари по м'ячу ногою: удари середньою частиною підйому; удари різними способами; удари на точність і дальність. Удари головою по м'ячу зменшеної ваги: удари по м'ячу середньою частиною лоба. Зупинки м'яча: зупинка внутрішньою стороною ступні; зупинки м'яча підшовною, стегном та грудьми (для хлопців); зупинка внутрішньою частиною підйому. Ведення м'яча: вдосконалення вичучених способів ведення м'яча. Відповідальні дії (фінти): фінти «відшодо», «ударом», «зупинкою» в умовах ігрових вправ. Відбирання м'яча: вдосконалення вичучених прийомів, атакуючи суперника в умовах виконання ігрових вправ.	Пошукові завдання, що передбачають самостійний пошук і підбір інформації (наприклад, історичних фактів, результатів змагань) для використання власом на уроках футболу. Обговорення та дискусії. Проектна діяльність з розподілом на групи і команди. Практичне виконання рухів і вправ та формування відповідних рухових умінь і навичок. Участь у змаганнях. Виконання учнями завдань вибіркової спрямованості на розвиток окремих якостей і здібностей. Виконання учнями завдань комплексної спрямованості на розвиток одночасно різних якостей і здібностей. Індивідуальні завдання, які учні виконують самостійно. Групові завдання, коли учні об'єднуються в декілька груп, кожна з яких виконує певні вправи. Фронтальна форма виконання вправ. Колова форма виконання вправ.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

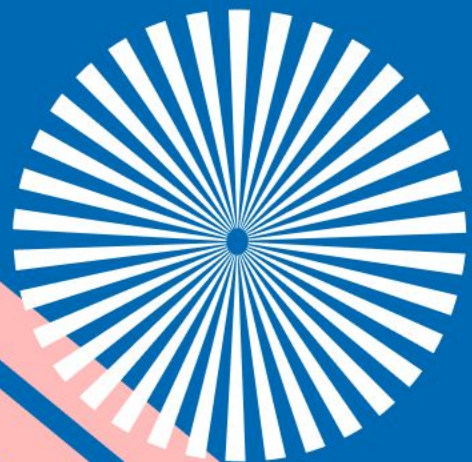
Варіативний модуль COOL GAMES		
Очікувані результати	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності учнів
Обґрунтовує важливість складання раціонального рухового режиму відповідно до норм рухової активності в підлітковому віці [9 ФІО 3.4.1-9] Критично оцінює різні способи фізкультурно-оздоровчої діяльності та їх вплив на здоров'я людини [9 ФІО 3.4.1-2] Досліджує історію олімпійського руху [9 ФІО 3.1.1-2] Аналізує результати українських спортсменів, які брали участь в олімпійських, паралімпійських іграх та інших змаганнях [9 ФІО 3.1.1-1] Складає портфоліо за результатами самоконтролю фізичного стану [9 ФІО 3.2.2-3] Дотримується правил безпеки у процесі рухової діяльності [9 ФІО 3.5.1-1] Систематично використовує фізичні вправи для профілактики (корекції) порушень постави у процесі самостійних занять [9 ФІО 3.4.1-5] Добирає відповідні фізичні вправи, методи для досягнення самостійно поставленої мети [9 ФІО 1.1.1-3] Систематично застосовує фізичні вправи у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності [9 ФІО 1.1.1-4] Виконує фізичні вправи, усвідомлюючи, які вольові якості при цьому розвиває [9 ФІО 1.2.1] Визнає помилки як можливість більше дізнатися про себе і сформулювати цілі для власного фізичного вдосконалення [9 ФІО 1.2.2] Наводить яскраві приклади дотримання правил "чесної гри" з історії спорту (олімпійських, паралімпійських ігор, інших змагань), у разі потреби звертаючись до відповідних джерел [9 ФІО 1.5.1-1] Проектує підтримання (поліпшення) власної постави, добираючи відповідні фізичні вправи для профілактики (корекції) порушень [9 ФІО 3.4.1-3] Прогнозує можливі негативні наслідки недотримання правил безпеки у процесі рухової діяльності [9 ФІО 3.5.1-2]	Основи знань із фізичної культури. Ознайомлення з концепцією Cool Games – патріотизм та масовість. Практика реалізації девізу Cool Games: «Будь розумним, активним, творчим!». Поглиблене вивчення правил суддівства Cool Games. Практика залучення до суддівства Cool Games. Рухливі ігри для активного відпочинку. Вивчення та використання естафет Cool Games. Створення своїх варіантів естафет Cool Games.	Фронтальний: обговорення та дискусії. Індивідуальна та командна взаємодія – шлях до креативного успіху! Диференціація учнів для розвитку основних рухових якостей. Безпека та дисципліна – запорука надійного успіху. Груповий: участь у Cool Games, участь учнів у Cool Games, змаганнях під час уроків, внутрішньо шкільних змагань а також участь у міських та всеукраїнських Cool Games. Практичне виконання естафет Cool Games; формування вплив та навичок. Пошукові (творчі) завдання, які передбачають самостійний пошук і підбір інформації (створення логотипу команди, заходу, вихід в будь-якій творчій формі девізу Cool Games: «Будь розумним, активним, творчим!»).

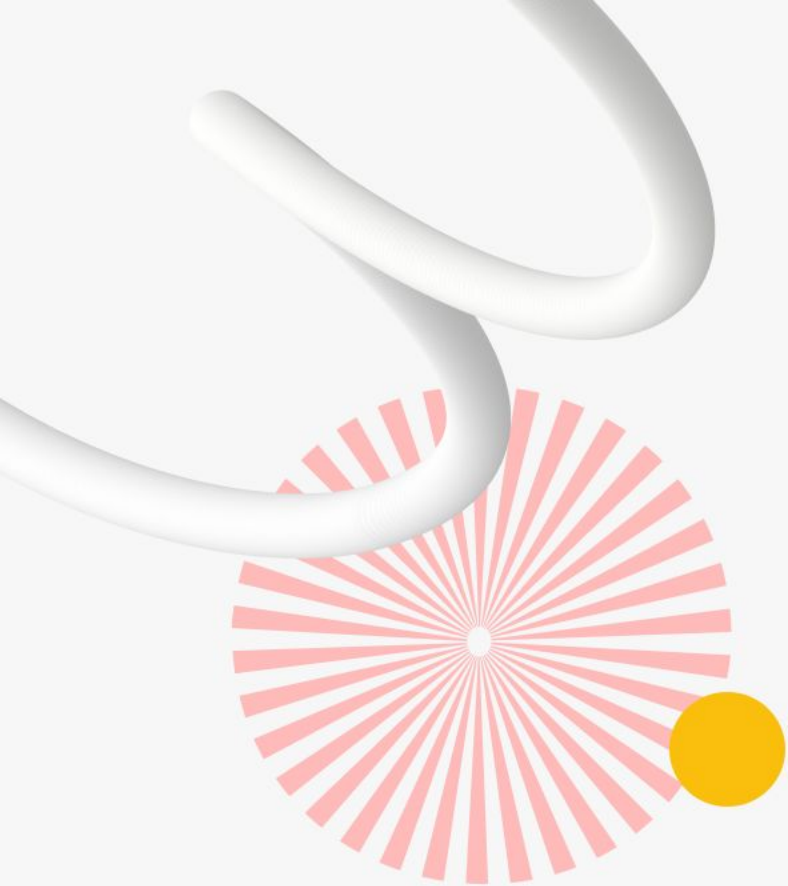
Список використаних джерел:

1. Закон України про освіту (2017) [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Державний стандарт базової середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>
3. Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрин А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року № 1185 [Електронний ресурс]. URL: <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-prohramy/fizychna-kul-tura/>
4. Ключові компетентності для навчання протягом життя (Рамкова програма щодо оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя) [Електронний ресурс]. URL: <http://dise.multycourse.com.ua/ua/page/15/53>
5. Нова українська школа [Електронний ресурс]. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
6. Нова українська школа: концептуальні засади реформування нової української школи [Електронний ресурс]. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

Конструювання навчальної діяльності з фізичної культури для учнів, що перебувають на інклюзивному навчанні

Що таке інклюзивне фізичне виховання?

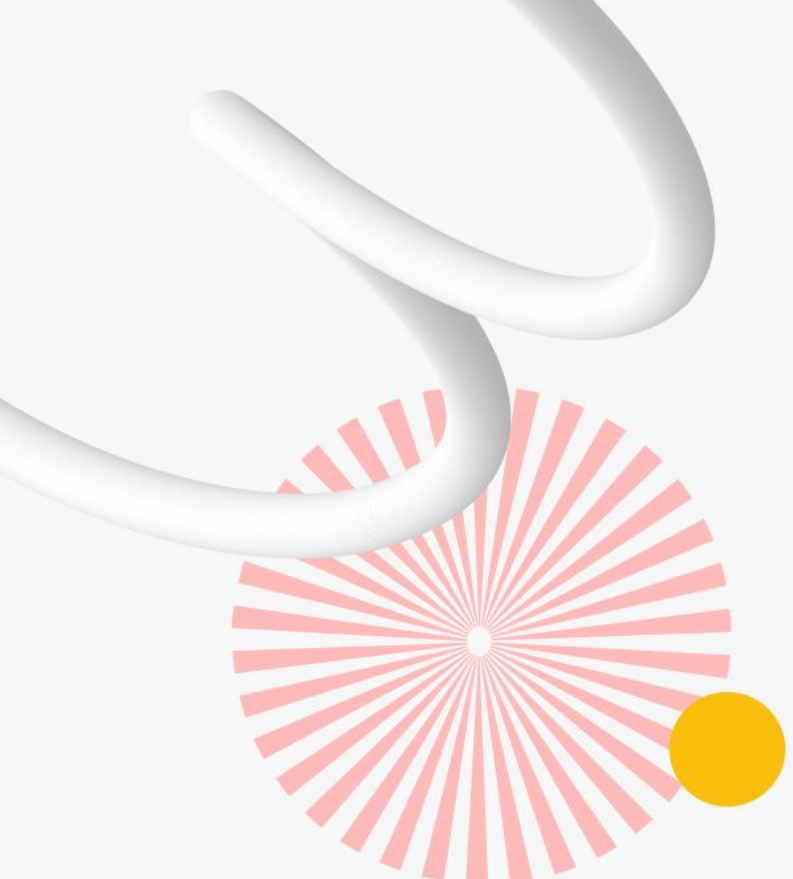
Чи учні підготовчої та спеціальної медичної групи охоплені інклюзивним навчанням?

Які обов'язки шкільної команди психолого-педагогічного супроводу?

Чи має учитель фізичної культури під час уроку отримувати допомогу асистента вчителя та асистента учня?

НУШ

7-9 класи

Порядок організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого Постановою Кабміну від 15.09.2021р №957 (Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ №483 від 26.04.2022, № 979 від 30.08.2022)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>

Про організацію освітнього процесу осіб з особливими освітніми потребами у 2024/2025 навчальному році

<https://mon.gov.ua/npa/pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-osib-z-osoblyvymy-osvitnimy-potrebamy-u-20242025-navchalnomu-rotsi>

НУШ

7-9 класи

Що таке інклюзивне навчання?

Інклюзивне навчання – система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Діти з ООП*
навчаються
поруч з
домом

Діти з ООП
мають
рівний
доступ до
якісної
освіти

Освітнє
середовище
доступне
для дітей з
ООП

Забезпечені
потреби всіх
дітей

Особистісно
орієнтовані
методи
навчання

Програма та
освітній процес
адаптовані до
особливих освітніх
потреб дитини

*ООП – особливі освітні потреби. Особа з особливими освітніми потребами – особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

НУШ

7-9 класи

Індивідуальне планування навчально-виховного процесу

Індивідуальна програма розвитку

Загальна інформація про дитину

- ім'я та прізвище, вік, телефони батьків, адреса, дата зарахування дитини до школи та строк, на який складається програма.
- проблема розвитку (інформація про особливі освітні потреби)

Наявний рівень знань і вмінь

- вміння, сильні якості та труднощі, стиль навчання, якої допомоги потребує,
- інформація щодо впливу порушень розвитку дитини на її здатність до навчання

Спеціальні та додаткові освітні послуги

- розклад занять з відповідними фахівцями,
- кількість і тривалість занять

Адаптації/модифікації

- облаштування середовища, застосування належних навчальних методів, матеріалів, обладнання, урахування сенсорних та інших потреб дитини

НУШ

7-9 класи

Навчальна програма для сліпих здобувачів освіти

Заклад загальної середньої освіти

Індивідуальна навчальна програма з фізичної культури для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами (для сліпих дітей)

Розроблена на основі модельної навчальної програми «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломєць Г. А., Дутчак М. В.)
«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року № 1185

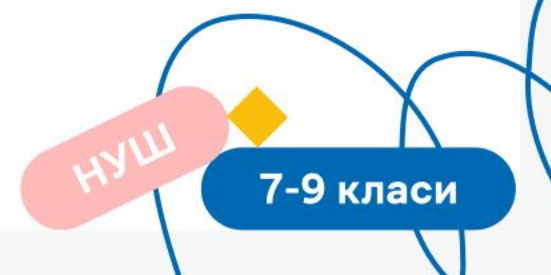
Місто, навчальний рік

Упорядник: учитель фізичної культури вищої кваліфікаційної категорії, «старший учитель» Прізвище, ім'я, по батькові

Індивідуальна навчальна програма з фізичної культури для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами схвалена педагогічною радою назва закладу загальної середньої освіти (Протокол від _____ 2022 р. № _____)

Варіативна складова навчальної програми

К-ть год.	Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
Варіативний модуль «Баскетбол»			
6-9	<p>Обґрунтовує важливість складення раціонального рухового режиму відповідно до норм рухової активності в підлітковому віці [9 ФІО 3.4.1-9]</p> <p>Критично оцінює різні способи фізкультурно-оздоровчої діяльності та їх вплив на здоров'я людини [9 ФІО 3.4.1-2]</p> <p>Добирає відповідні фізичні вправи, методи для досягнення самостійно поставленої мети [9 ФІО 1.1.1-3]</p> <p>Систематично застосовує фізичні вправи у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності [9 ФІО 1.1.1-4]</p> <p>Виконує фізичні вправи, усвідомлюючи, які вольові якості при цьому розвиває [9 ФІО 1.2.1]</p> <p>Визнає помилки як можливість більше дізнатися про себе і сформувати цілі для власного фізичного вдосконалення [9 ФІО 1.22]</p>	<p>Українській баскетбол на сучасному етапі розвитку. Різновиди баскетболу. Виховання витривалості.</p> <p>Утримання баскетбольного м'яча в правій, лівій руці, двох руках.</p> <p>Перекладання м'яча з правої на ліву руку.</p> <p>Ведення м'яча зі звуковими сигналами на місці (спеціальні баскетбольні м'ячі з вбудованими дзвіночками або звуковими пристроями, які дозволяють учням орієнтуватися на звук м'яча під час передачі та ведення.)</p> <p>Кидки м'яча у звукові кошики (кошики можуть бути оснащені звуковими пристроями, що видають сигнали, коли гравець наближається до кільця або коли здійснюється кидок)</p> <p>Передача м'яча: учні тренуються передавати м'яч, орієнтуючись на звук дзвіночка в м'ячі та голосові команди від інших гравців.</p> <p>Спрощені правила гри: під час адаптованого баскетболу можна змінити деякі правила (наприклад, дозволити більшу кількість кроків без ведення м'яча або зменшити кількість гравців на майданчику із супроводом асистента вчителя)</p>	<p>Обговорення та дискусії: (орієнтовні теми) «Як вірно організувати самостійні заняття баскетболом»</p> <p>Пошукові завдання: складання вправ для розвитку витривалості баскетболістів.</p> <p>Вправи для тренування просторової орієнтації та координації</p> <p>Пошук м'яча на звук: учень, орієнтуючись на звук м'яча зі звуковим сигналом, має знайти його на майданчику і виконати передачу або кидок.</p> <p>Рухи в обмеженому просторі: учень тренується рухатися в певному обмеженому просторі, орієнтуючись на звукові або тактильні орієнтири, наприклад, тактильні лінії або сигнали партнера (асистента)</p> <p>Інтегровані завдання: поєднання засобів спеціальної фізичної підготовки з окремими завданнями із вивчення інших предметів.</p> <p>Пошукові завдання: складання вправи у жонглюванні м'ячем.</p>

ЗВОРОТНИЙ ДИЗАЙН УРОКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ:

Зворотний дизайн (Backward Design) — це підхід до планування навчального заняття, при якому вчитель починає з визначення кінцевих цілей та навчальних результатів, а потім розробляє види діяльності та завдання для їх досягнення. Такий метод використовується для створення ефективних та цілеспрямованих уроків, що дозволяють забезпечити глибоке розуміння змісту та розвиток ключових компетентностей.

Цей підхід особливо корисний на уроках фізичної культури, оскільки допомагає структурувати навчання таким чином, щоб учні досягли не лише фізичних, а й когнітивних та соціально-емоційних результатів.

НУШ

7-9 класи

ЕТАПИ ЗВОРОТНОГО ДИЗАЙНУ УРОКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ:

1. Визначення цілей та результатів навчання

Це перший і найважливіший етап у процесі планування. Педагог повинен чітко сформулювати очікувані результати навчання, виходячи з програмних вимог та Державного стандарту.

Приклад цілей уроку фізичної культури:

- Розвиток рухових навичок (координація, витривалість, сила, гнучкість).
- Формування здоров'язбережувальних компетентностей (уміння підтримувати фізичну активність).
- Соціальні та комунікативні навички (працювати в команді, взаємодіяти з однолітками).

Очікувані результати (приклад для 7 класу):

- Учні зможуть виконувати основні елементи волейболу, пляжного волейболу та бадмінтону (подача, передача).
- Визначатимуть власний рівень фізичної підготовки за допомогою самоконтролю.
- Пояснюватимуть, як активна фізична діяльність впливає на серцево-судинну систему.

НУШ

7-9 класи

ЕТАПИ ЗВОРОТНОГО ДИЗАЙНУ УРОКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ:

2. Розробка методів оцінювання

На цьому етапі педагог визначає, як саме буде вимірюватися досягнення навчальних цілей. Важливо розробити такі види оцінювання, які б відображали прогрес учнів не лише у фізичній діяльності, але й у розумінні та самотійному аналізі.

Приклади методів оцінювання:

- **Формувальне оцінювання:** спостереження, усне опитування, картки самооцінювання.
- **Сумативне оцінювання:** тести на визначення фізичних навичок (наприклад, тест Купера для перевірки витривалості).
- **Проектні завдання:** учні можуть створювати плани тренувань або вести щоденник фізичної активності.

НУШ

7-9 класи

ЕТАПИ ЗВОРОТНОГО ДИЗАЙНУ УРОКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ:

3. Планування навчальної діяльності та завдань

Третій етап передбачає розробку навчальних активностей, що допоможуть учням досягти визначених цілей. Під час планування важливо враховувати інтереси та здібності учнів, а також варіювати види діяльності для забезпечення їхньої залученості та мотивації.

НУШ

7-9 класи

ЕТАПИ ЗВОРОТНОГО ДИЗАЙНУ УРОКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ:

Приклад структури уроку з елементами зворотного дизайну:

1. Підготовча частина (5 хвилин):

- Організаційний момент.
- Пояснення цілей уроку та очікуваних результатів (ІБЖ).
- Коротке обговорення теми: наприклад, "Як правильно робити розминку і чому це важливо?"
- Комплекс ЗРВ.

2. Основна частина (30 хвилин):

- **Завдання 1:** Виконання комплексу підвідних вправ із залученням учнів до обговорення функцій м'язів під час вправ.
- **Завдання 2:** Практичне відпрацювання техніки подачі, передачі у волейболі, пляжному волейболі та бадмінтоні. Учні діляться на групи для виконання вправ, а вчитель спостерігає, надає зворотний зв'язок та коригує виконання.
- **Завдання 3:** Вправи на формування навичок взаємодії у команді — коротка гра з акцентом на комунікацію.

3. Заключна частина (10 хвилин):

- **Обговорення виконаних завдань:** що вийшло, що було важко.
- **Самооцінка учнів:** кожен висловлюється про власний прогрес.
- **Вчитель підсумовує** результати уроку та обговорює, як ці навички можуть бути використані в інших контекстах (наприклад, важливість командної роботи у житті).

НУШ

7-9 класи

Переваги зворотного дизайну для уроків фізичної культури:

- 1. Чітке планування навчальних цілей.**
- 2. Сфокусоване навчання:** учні розуміють, чому виконують ті чи інші вправи, і як це впливає на їхній прогрес.
- 3. Підвищення мотивації:** учні бачать зв'язок між навчанням і реальним життям.

Зворотний дизайн дозволяє створювати уроки, які будуть не лише ефективними з точки зору розвитку фізичних якостей, але й допомагатимуть формувати стійкі навички, важливі для загального розвитку учнів.

НУШ

7-9 класи

Анонс

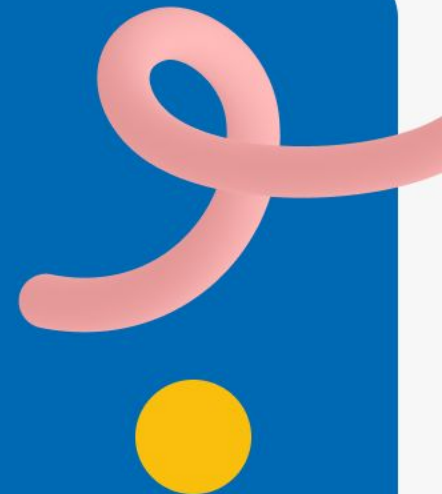
04.10.24 14:00-15:30

- ❖ Вимірювання результатів освітньої галузі.
- ❖ Види оцінювання: рекомендації для вчителів

(Галина Коломоєць,
Михайло Профорук,
Мирослав Гесик)

НУШ

7-9 класи

Дякуємо за увагу!

